

Tuina­massage hos doktor Li på XuanWu i Beijing

XuanWu är namnet på ett av många sjukhus som arbetar med traditionell kinesisk medicin (TCM) i Beijing. Det ligger centralt, på bekvämt cykelavstånd från Den himmelska fridens torg. På ortopedavdelningen arbetar Li Pei, titulerad doktor Li. Hans specialitet är tuina­massage. Han sköter både behandling och byråkrati själv, skriver in patienter, testar dem och bedömer hur många behandlingar de behöver. Om patienterna inte har med sig några röntgenplåtar skickar han dem till röntgen först och antar dem när han sett på plåtarna. Att röntgas tar bara en timme eller två. Sjukhuset förvarar inga plåtar, dem tar patienten själv hand om. Likaså journalerna som doktorn fyller i för hand. Inkommande telefonsamtal tar han också själv eller överlämnar till kollegan i rummet mittemot.

Doktor Li är knappt 50 år, har en vuxen son och en älskad fru som arbetar för ett företag som framställer influensavaccin. Han har arbetat som ortoped i snart 30 år och hans pappa var också traditionell kinesisk ortoped med tuina­massage som specialitet. Han hade en tysk farmor som återvände till Tyskland vid andra världskrigets början. Av det tyska språkliga arvet återstår endast att han kan säga Guten Morgen som morgonhälsning. Han är delvis förtrogen med medicinsk terminologi på latin men förstår inte många ord på engelska, möjligen några i skrift. Men han är märkbart lyhörd för kroppsspråk och stämningar. Mot sina medmänniskor är han mycket uppmärksam och artig, närmast chevaleresk.

Hans arbetstid på sjukhuset är kl. 06.00 till ca kl.12.00. Så dags kan han ha hunnit massera upp emot 60 personer. Han tar ingen fikapaus men har en vattenflaska stående på sitt skrivbord. Eftermiddagarna ägnar han åt utbildningsverksamhet. Han föreläser för blinda blivande massörer. Västerländska elever undervisar han med hjälp av diabil­dserier och engelsktalande tolk som också är läkarutbildad. På kvällarna händer det att han tar utländska privatpatienter som han besöker på deras hotell.

Doktor Lis arbetsrum ligger rakt fram från sjukhusets entré, förbi kassan, apoteket och toaletterna, längst in till vänster i korridoren. Rummet är bara ca 4 x 6 meter. Det inrymmer hans skrivbord med två stolar, ett kläds­kåp, ett par lägre skåp och en bokhylla. Akvariefiskar är doktor Lis hobby så det står akvarier lite överallt. Ett tvättställ för god handhygien, en telefon och en luftkonditioneringsfläkt. Två stora fönster på ena långväggen. En skylt i ett hörn med läkaretiska regler, anatomiska bilder och ett slags kaligrafibonader i guld och rött på väggarna, de sistnämnda presenter från tacksamma patienter. Ett par stänger för draperier, vilka

doktor Li dock aldrig drar för. Därutöver fyra massagebritsar i olika höjd och fyra, fem små låga pallar. Då och då byter doktor Li lakanen som täcker britsarna. Väntrummet består av några stolar längs väggarna ute i korridoren.

Nacke, axlar, armbågar, ryggar och knän är de vanligaste problemområdena som behandlas med tuinamassage. Ibland gör doktor Li extra grundliga tester av hela kroppen som tycks ömma överallt på vissa patienter som är ordentligt utslitna. Då tar han ett rejält samtal med dem om deras livssituation, men kan inte remittera till exempelvis psykiatrisk expertis. Omkring 80 % av doktor Lis patienter är kvinnor. Många av dem är 50+ och redan pensionärer. Några är barn. Tuinametoden anses lämplig för barnbehandling, det är skonsammare att trycka med händerna än att sätta nålar på ömma punkter som vid akupunktur eller trycka med hjälp av kärnor som i akupressur.

Det är vanligt att patienter är beledsagade av anförvanter. I rummet är det alltid fullt av folk, ibland upp till 20 personer som står, sitter och ligger, pratar i telefon, betraktar patienterna, varandra och doktorn, läser tidningen, samtalar, frågar och skrattar. Många av patienterna hinner lära känna varandra eftersom var och en i regel ordineras en kur på tio besök. Varje behandling tar ca 10 minuter. De betalar 25 yuan (ca 25 kronor) per behandlad kroppsdel, dvs. om de har ont i båda knäna och får behandling av båda betalar de 50 yuan. Har de en tennisarm kostar det 25 yuan. Datorarbete och gatsopning är vanliga anledningar till överbelastning i armar och skuldror. Mycket stillasittande, dålig säng, usla stolar och platta tygskor, eller helt enkelt mångårig svält och år av slit ger sig till känna som smärta i olika organ och leder.

Doktor Li anser att massagen tar bättre om hans patienter är på gott humör, så han deltar själv med liv och lust i det allmänna samtalet och skämtar hela tiden. Stämningen är mycket god, mitt i allt det onda allvaret. Han vill också att det ska vara varmt i rummet eftersom varma muskler är mera avspända och då gör massagen bäst nytta. Av den anledningen sätter han inte på luftkonditioneringen på sommaren trots att det kan vara uppåt 40 grader varmt och syrebrist med så många människor samlade i det lilla rummet. Många, många gånger om dagen frågar han TÉNG MÀ, gör det ont? och uppmanar: FÁNG SONG, slappna av. Själv är han klädd i bara shorts under en kortärmad tunn läkarrock. Därunder skymtar en jadeamulett i ett rött snöre runt halsen. Och på fötterna korta vita sockor i vita spetsiga gå-bort-skor. Han utstrålar vänlighet, professionalism och effektivitet.